

Be a snekkel!

Annyira sóher nem lehetek, hogy föl ne ajánlanám aranyszínű egyforintosomat annak, aki társamul szegődik. Sok kemény kérdést sikerült megoldanunk már ennek a révén, de azért ne tömegeljenek érte. Akkor se, ha – sokadszor ismétlem ezt is –, szerencsés időben nagy vagyont lehetett kapni a jelképes egy forintért.

Írom a földadat, ahogy előttem is le van írva. „A testbe kell helyezni a snekkel, végére ráhelyezni az alátétet, rugót, feltenni a hajtókart[,] és felcsavarozni a csavart. A test tartójára rá kell helyezni a gumialátétet, és az így összeállított gépet rá kell erősíteni a munkaasztalra[,] és csavarral rögzíteni.” Erősen műszaki a földadat tehát, csavaros eszű segítőkre lenne szükségem. Szívesen korrepeálnám ugyan a szöveg íróját a magyar helyesírás szabályaiából is, első helyre téve azt a passzust, hogy vesszót kell tennünk az és elé, ha az nem szavakat, hanem mondatrészeket választ el, de csak akkor, ha ezt a földadatot sikerült megoldanunk.

Gondolom, közeledvén a karácsonyi ünnepek, sokan sütnének bejglit, ezért egy másik kulcsszót is beiktatott a névtelen szerző. Terus ángyi, Rétes néni, és ti, minden eddig közelembbe került sütő-főző asszonyok, most segítsetek! Karcsi se tudta megfejtetni a következő mondatot, hogyan tudhatnám én? Mert aszongya hogy aszongya, szintiszta magyarsággal: „A darálás előtt be kell állítani a ledarált mák struktúráját – minőségét az anyacsavar rá vagy lecsavarásával.” Azt nem tudjuk, ketten már biztosan nem, az egészen mákszemnyi máknak melyik része a struktúrája, amit be kell állítani, ha már ledarálták. A kifordítom, befordítom, mégis bunda a bunda példáján tudom, az anyacsavart is vagy rá kell csavarni, vagy le kell csavarni, mégis anyacsavar az anyacsavar, és ami fontos, ez állítja be a struktúráját, de teljes tudatlanságomban hozzá se foghatnék, ha az enyém lenne a szerkezet, akkor se. Karcsi van megáldva velem, magam most is csak társrágódó vagyok, és ismétlem, társakat szeretnék toborozni a lélegzetelállító munkához.

Darálóról van tehát szó, ráadásul mákdarálóról. Azért említetem a bejglit is az előbb. A nagybecsű íromány nem is hagy kétséget felőle, már a címben föl van írva: „Használati utasítás mákdarálóhoz.” Valaki sasnak való szemével kiszúrta ugyan, hogy sántának indult ez a kicsike gépelt mondat is, kézzel toldotta a mákdarálóhoz a -hoz ragot. A snekkel és a struktúrát azonban vagy nem vette észre, vagy számára teljesen világos volt. Netán csak a címet olvasta el.

Nem akarom halmozni az élvezeteket, de a legelső mondatban is van már valami, amitől tótágast tud állni az ember esze. Figyeljenek jól, leírom ezt is, hogy végül a teljes szöveg együtt legyen, még ha szétszedett alkatrészek gyanánt is. „[A] kézi mákdaráló kizárólagosan klasszikus minőségű anyagokból készült, amely kivételével és funkcióival megfelel a modern háztartás követelményeinek. A darálót első használat előtt szét kell szedni[,] és minden alkatrészt szappanos melegvízben elmosni és kiszáritani.” Minek a kivételével felel meg a modern háztartás követelményeinek? Ez lehet az a bizgettyű, ami miatt Karcsiéknak első dolguk volt, hogy azonnal garanciális javításra adják. Bár a daráló, mint olvassuk, klasszikus anyagokból készült.

Mondtam neki, szívesen beíratnám valami snekk-képző tanfolyamra. Magyarságát pedig nyugodtan fejtse otthon. Nem dívat az már.

H. D.

Évente több száz hazai állat gyógyul meg a Szegedi Vadasparkban

A cigányréce sérülése

Évente több száz védett, hazai állatot mentenek meg a Szegedi Vadasparkban. A sérülten-betegen ide került állatokat gyógyulásuk után a szakemberek szabadon engedik.

Biztonságban érezheti már magát az a cigányréce – fokozottan védett, ritka madár –, melyet a napokban juttattak el egy nyugdíjas házaspár a Szegedi Vadasparkba. – Együttműködünk dr. Kókai Károly állatorvossal, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) megyei csoportjának alelnökével, most is ő vizsgálta meg az állatot az áldozat – mondja Veprik Róbert igazgatóhelyettes. A réce szárny sérülése nem túl súlyos, a vadasparki tavon, a sok más vízmadár között, biztonságban megvárhatja a tavaszt. Akkor aztán, ha úgy gondolja, elrepül – ha akar, marad.

A vadaspark öt éve foglalkozik sérülést szenvedett, megbetegedett hazai, védett állatok gyógyításával, befogadásával, szabadon engedésével. A segítségre szoruló madarakat, emlősöket, hüllőket, egyéb élőlényeket a megtalálók – sokszor nemzeti parkok szakemberei – juttatják el az intézménybe. Nemcsak a pusztá megmentés a cél, hanem az is, hogy az állatot később, felgyógyultan szabadon lehessen engedni. Előfordul: a fölgyógyított állat a szabadban már nem tudna megélni, utódokat nevelni – ekkor a vadasparkban éli tovább az életét – gondos ápolás mellett. Az intézményben található golyák például kivétel nélkül ilyenek: elengedni nem lehet őket, mert nem tudnak rendesen repülni, ám itt kitűnően érzik magukat. Még szaporodnak is: évről évre fiókákat nevelnek, s a felnőtt utódok összel, annak rendje-módja szerint, a „vad” golyákkal együtt, elrepülnek Afrikába.

Mi volt a legkülönlegesebb állat, ami a vadasparkban szerezte vissza egészségét?

– Egy rétisas. Épp a Hortobágyon voltam az ottani nemzeti park igazgatóságának vendégeként, amikor egy bácsi behozta az alig élő, mérgezést szenvedett madarat – mondja Veprik Róbert. A sas dr. Kókai Károly antibiotikumos és vitaminos kezelése eredményeként két hét múlva rendbejött, s szabadon lehetett engedni. A tavaly tavaszi darumérgezésnél négy madarat sikerült megmenteni – de került már ide sérült vidra is éppúgy, mint özgida.

Előfordul: nem sikerül megmenteni az állatot, mert például nagyon súlyos sérülést szenvedett, vagy mert túl későn találták rá. Ilyenkor preparálás után múzeumba kerül, így szolgálva tovább az ismeretterjesztést.

E. CS.



Veprik Róbert igazgatóhelyettes és a beteg réce

Fotó: Gyenes Kálmán

ELKÉSZÜLT A KARANTÉN

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium pályázatán nyert 19 millió forintos támogatásból és a szegedi önkormányzat segítségével 35 millió forint értékű karantén épült a Szegedi Vadasparkban. A létesítmény – az ünnepélyes átadás januárban lesz – lehetővé teszi, hogy a megmentendő állatokat, amíg szükséges, a vadasparki állománytól elkülönítetten tudják kezelni.

Gábor Dénes-díjat kapott a szegedi kutató: Kocsor András

A szoftver segítségével láthatóvá válik a beszéd

Láthatóvá teszi a beszédet a Kocsor András programtervező matematikus vezetésével kidolgozott szoftver, a Beszédmester. A program nagy segítség a hallássérült gyermekek számára, de diszlexiás problémák kezelésére is alkalmas. A szegedi kutató csütörtökön Gábor Dénes-díjat kapott.

– Minden kutatónak szüksége van arra, hogy ellenőrizhesse, hogy az az út, amelyen jár, mennyire jó. Az én kutatói munkám tíz évre nyúlik vissza, és ezt az időszakot igazolja és tudományos céljaimat erősíti ez a díj. Nagy megtiszteltetés – mondta Kocsor András programtervező matematikus, az MTA – Szegedi Tudományegyetem Mesterséges Intelligencia Kutatócsoport főmunkatársa annak kapcsán, hogy december 22-én Gábor Dénes-díjat vehetett át az Parlamentben.

A fiatal kutató a rangos elismerést a számítógépes beszédjavítás-terápia és olvasásfejlesztő rendszer gyakorlati bevezetése, a hallássérültek beszédképzési terápiája hatékonyságának növelése, az újszerű beszédfelismerő algoritmusok kidolgozása, a beszédtechnológiai kutatóközösség létrehozása terén elért eredményeiért kapta.



Kocsor András és a Beszédmester

Fotó: Schmidt Andrea

Kocsor András elmondta, a hallássérült gyermekek számára az érthető beszéd elsajátításának az az akadálya, hogy nem hallják, amit mondanak. A vezetésével kidolgozott Beszédmester – melynek alap gondolatát Hégyel Gábor

szurdopedagógus dolgozta ki – legfontosabb újdonsága, hogy láthatóvá teszi a beszédet. A mikrofonba mondott hangot vagy hangsort a számítógép elemzi, majd a kijelzőn megjelenik, hogy e-t, a-t esetleg a kettő keverékét ejtette ki a gye-

rek. Ha webkamerát is csatlakoztatnak a számítógéphez, a beszédterapeuta a helyes szájmozgást mutatni, egyúttal ellenőrizni is tudja.

Majzik Andrea, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Gyakorló Általános

Iskolájának rajztanára készítette a program grafikáját, mely játékosá teszi a tanulást: a kisautó zöngés hangra elindul, zöngétlenre megáll – ezzel többek között a z és az sz hang gyakorolható. A kimondott szavak ütemére ugráló béka a beszéd helyes ritmusára tanít.

A Beszédmester bizonyos diszlexiás problémák kezelésére is alkalmas. A b, a p, a d felismerését több feladat segíti: a b betűt színes b-kkel, a d-t d-kkel, a p-t p-kkel kell feltölteni, a helyes megoldást diadalmas dallam jelzi.

Az olvasás fejlődését is segítő szoftver ingyenesen letölthető az informatikai tanszékcsoporthonlapjáról: www.inf.u-szeged.hu/beszedmester. A program ebben a hónapban a HUNDI-DAC VII. tanszékminősítő díjversenyen arany díjban részesült.

G. ZS.

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA

A Mesterséges Intelligencia Kutatócsoport az informatikai tanszékcsoporthoz tartozó keretben belül működik. Foglalkoznak gépi tanulás-sal és alkalmazásával beszédtechnológiákban és természetes nyelvfeldolgozásban, valamint bioinformatikával is.

holnap...

SZEGED
6723 Szeged
Makkosházi körút 29.
Tel.: (62) 558-000

Decemberi nyitva tartás:

hétfő-csütörtök: 9.00-21.00
péntek-szombat: 9.00-22.00
vasárnap: 9.00-20.00
december 24: 9.00-14.00

www.mediamarkt.hu

**Az Ön közelében is!
Már 13x Magyarországon!**

Media Markt

Mert hülye azért nem vagyok.